

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/728/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214207789
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214207789.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a členiek senátu JUDr. Ivety Jankovičovej a JUDr. Daše Kontríkovej v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava proti žalovanému: N. K., narodený XX.XX.XXXX, bytom D. ulica XXX/XX, XXX XX T. E., o zaplatenie 2.008,90 eura, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 9C/300/2014-24 zo dňa 15. júla 2014 v spojení s opravným uznesením č.k. 9C/300/2014-36 zo dňa 3. októbra 2014 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením potvrdzuje.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním žalobu žalobcu zamietol a žalovanému nepriznal trovy konania. Mal preukázané, že predmetom sporu je suma istiny 2.008,90 eura ako zostatok dlhu na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100013008 zo dňa 20.10.2008, ktorý bol poskytnutý žalovanému v sume 1.361,79 eura. Žalovaný sa zaviazal splácať poskytnutý úver v 36 mesačných splátkach po 70,17 eura pri ročnej úrokovej sadzbe revolvingu 72,23%. Žalovaný svoj záväzok riadne neplnil, preto žalobca oznámil zosplatnenie úveru dňom 10.10.2009, čím sa celá pohľadávka žalobcu stala splatnou dňa 11.10.2009. Súd prvého stupňa v zmysle § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. zohľadnil premlčanie nároku žalobcu v zmysle § 100, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka s použitím § 565 Občianskeho zákonníka a s prihliadnutím na to, že 11.10.2009 sa stal zročný celý dlh s poukazom na § 103 OZ druhá veta, keď žaloba bola podaná 15.04.2014. V danom prípade je nepochybné, že predmetom sporu bol vzťah medzi právnickou osobou poskytujúcou úver nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov - t.j. dodávateľom a zároveň veriteľom v súlade so Zákonom o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy a žalovaným, t.j. fyzickou osobou - občanom - spotrebiteľom, ako to vyplýva z ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) a tiež Zákona o ochrane spotrebiteľa (zákon č. 250/2007 Z.z.), keďže tento nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Ak ide potom o vzťah dodávateľ a spotrebiteľ, ide o vzťah spotrebiteľský zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý sa riadi zákonnými ustanoveniami Zákona o spotrebiteľských úveroch a to, čo nie je v ňom upravené, riadi sa ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Právny vzťah účastníkov je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý bolo potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré tieto vzťahy upravujú. S prihliadnutím na premlčanie nároku žalobcu podľa ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. a §§ 100, 101, 103 OZ preto súd prvého stupňa jeho žalobu zamietol, keďže dňa 11.10.2009 sa stal zročný celý dlh a s poukazom na § 103 OZ druhá veta premlčacia lehota ohľadne celého zosplatneného dlhu uplynula pred podaním žaloby (15.04.2014). O trovách konania by rozhodol

v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 2 OSP v prospech žalovaného, avšak žalovanému žiadne trovy nevznikli, s prihliadnutím k tomu, že žalovaný si ani žiadne neuplatnil, neboli mu priznané.

Opravným uznesením zo dňa 03.10.2014 súd prvého stupňa opravil výrok rozsudku o trovách konania účastníkov tak, že žalovanému sa trovy nepriznávajú, keďže v napadnutom rozsudku bolo nesprávne uvedené, že trovy sa nepriznávajú žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi (§ 164 OSP).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý s ním nesúhlasil. Nesúhlasil s aplikáciou premlčania ex offo, nakoľko ide o postup založený na retroaktívnej aplikácii ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. Predmetné ustanovenie bolo do zákona č. 250/2007 doplnené novelizačným zákonom č. 102/2004 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.05.2014. V zmysle prechodného ustanovenia (§ 29b zákona č. 250/2007 Z.z.) pre zmeny účinné od 01.05.2014 platí ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b) a ods. 2 až 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 01.05.2014; vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky z nich vzniknuté pred 01.05.2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 30.04.2014. Z uvedeného vyplýva, že zákonodarca jednoznačne upravil otázku spätnej účinnosti (v podobe tzv. nepravej retroaktivity) novej úpravy len na niektoré ustanovenia, ktoré boli do zákona č. 250/2007 Z.z. doplnené s účinnosťou od 01.05.2014. Ustanovenie § 5b medzi ne zaradené nebolo. Súd tak svojim postupom porušil zákaz spätnej pôsobnosti právnych noriem a v konaní, ktoré bolo začaté pred 01.05.2014 použil také ustanovenia, ktoré nebol oprávnený aplikovať. Aplikácia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. v postupe a rozhodnutí súdu predstavuje retroaktívnu zmenu hmotno-právneho postavenia účastníkov zmluvného vzťahu, ktorý existoval v deň podania žaloby. Toto postavenie je (bolo) vymedzené tak, že na jednej strane je subjektívne hmotné právo dlžníka nebyť autoritatívne viazaný rozhodnutím na plnenie premlčaného práva, ak sa premlčania dovoľá. Súčasne ale aj veriteľ premlčaného práva má subjektívne hmotné právo na to, aby mu bolo priznané aj premlčané právo, ak sa tohto premlčania dlžník nedovoľá. Na základe takto vymedzeného obsahu vzájomných práv a povinností žalobca žalobu podal. Ustanovenie § 5b by sa mohlo vzťahovať na postup súdu len v konaní, ktoré začalo od účinnosti daného ustanovenia. Ustanovenie § 5b z hľadiska svojej formulácie je len modifikáciou všeobecných ustanovení o premlčaní (ktoré sú hmotno-právne) a najmä situáciu, kedy sa na premlčanie prihliada. Právna úprava § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. modifikuje subjektívne hmotné právo dlžníka na to, aby súd premlčané právo nepriznal - ale len do tej miery, kedy sa už nevyžaduje splnenie podmienky v podobe námietky dlžníka. Ide teda o modifikáciu hmotno-právnej úpravy premlčania. Rozhodnutie súdu podľa právnej úpravy, ktorá bola zavedená a účinná dňom 01.05.2014 v konaní, ktoré začalo dňa 15.01.2014 je retroaktívne a nezákonné (správne ktoré začalo 15.04.2014 - poznámka odvolacieho súdu). Žalobca zároveň napáda postup súdu aj z hľadiska porušenia princípu legitímneho očakávania a predvídateľnosti postupu súdu. Zo samotného výrazu legitímne očakávanie vyplýva, že účelom tohto princípu je ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku spoliehali (PL.ÚS 10/04). V čase podania žaloby žiadne ustanovenie o tom, že súd na premlčanie prihliada aj bez námietky dlžníka neplatilo a teda žalobca ho ani nemal prečo predvídať. Uvedená skutočnosť je podstatnou z hľadiska výkladu a aplikácie § 5b a nepripúšťa, aby súd na premlčanie prihliadol v konaní, ktoré bolo začaté pred 01.05.2014. Ak by veriteľ podal žalobu o zaplatenie premlčaného nároku po uvedenom dátume, potom by si logicky mal byť vedomý dôsledkov daného rozhodnutia. Z napadnutého rozsudku však nevyplýva, ako mal žalobca postup súdu predvídať, žalobca rovnako nemal ani možnosť sa k prípadnej aplikácii novelizovaného ustanovenia § 5b pred rozhodnutím súdu vo veci samej žiadnym spôsobom vyjadriť. Preto sa svojim odvolaním domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobe žalobcu vyhovel, alternatívne aby tento rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uplatnil si právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril, samostatný odvolací návrh nepodal.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 zákona č.99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov - Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len „OSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, podal ho účastník konania (§ 201 OSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 204 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, (§ 202 OSP), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako i konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP) po skonštatovaní, že odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1

OSP), prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, preto ho podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Odvolací súd vo veci rozhodol podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, nakoľko vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, preto sa nejedná o konanie, v ktorom by súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde ani o konanie vo veciach porušovania zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 9C/300/2014 je nárok žalobcu voči žalovanému na plnenie zo zmluvy o revolvingovom úvere v sume 2.008,90 eura s príslušenstvom.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý s poukazom na to, že v danom prípade ide o spotrebiteľský právny vzťah (ktorú skutočnosť žalobca nepopiera) aplikujúc ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. nárok žalobcu ako premlčaný zamietol.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležite, podrobne, logicky odôvodnil. Odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia je presvedčivé a právne správne, obsahuje odpovede na všetky relevantné otázky v konaní vznesené a je výsledkom vykonaného dokazovania plne v súlade s procesnými zásadami formulovanými v OSP, čím súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k zisteniu pravdivého obrazu skutkového stavu a na tomto základe dospel k správnym právnym záverom.

Pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvého stupňa vo veci, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. K zvýrazneniu správnosti záverov prvostupňového súdu sa žiada dodať už iba nasledovné:

V danej veci preto niet pochybnosti o tom, že v konaní bola preukázaná splatnosť celého zostatku úveru a to podkladmi, ktoré v konaní predložil sám žalobca, ktoré sám žalobca vyhotovil a ktoré nebolo možné v konaní opomenúť (pominúť), z ktorých preto odvolací súd vychádzal a za daných okolností potom nezostalo iné, len skutkový i právny záver súdu prvého stupňa považovať za vecne správny.

Odvolací súd považuje postup súdu prvého stupňa i jeho rozhodnutie v súvislosti s aplikáciou namietanej právnej úpravy § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. za správny a súladný i s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR.

Aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 M Cdo 14/2014 zo dňa 21.04.2015 konštatoval, že „musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom“.

Niet pochybností o tom a napokon to nepopiera ani sám žalobca v odvolaní, že jeho nárok je premlčaný. V danom prípade súd prvého stupňa prihliadol na premlčanie nároku žalobcu vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy z úradnej povinnosti ex offo v dôsledku aplikácie citovaného § 5b citovaného zákona a nie až na námietku dlžníka. Žalobca poukazuje na to, že uvedené ustanovenie v čase podania žaloby (15.04.2014) neplatilo a preto jeho legitímne očakávania vydaním napadnutého rozsudku neboli splnené, keďže bola aplikovaná neskoršia právna úprava, teda došlo k nepravnej retroaktivite k aplikovaniu zákonných ustanovení, ktoré v čase podania žaloby neplatili.

Odvolačný súd k týmto i ďalším námietkam žalobcu uvádza, že pri aplikácii uvedenej právnej úpravy je potrebné vychádzať z toho, že táto úprava neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia, ktorej dôsledky majú následne dopad v hmotno-právnej sfére účastníkov. Súd teda v dôsledku aplikácie sporného zákonného ustanovenia prihliadne na premlčanie nároku žalobcu i bez toho, aby sa premlčania dovolal dlžník, ale sám súd z úradnej povinnosti skúma premlčanie. Táto právna úprava vychádza z ochrany spotrebiteľa, ktorý nie je vždy dostatočne informovaný o všetkých svojich právach a povinnostiach, bola prijatá práve na ochranu tohto subjektu a takto je ju potrebné i vykladať. I keď žalobca poukazuje na to, že v čase podania žaloby táto právna úprava neplatila, tu odvolací súd i s poukazom na citované ustanovenie Najvyššieho súdu SR uvádza, že uvedená právna úprava sa stala súčasťou spotrebiteľského práva a keďže táto úprava neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia, aplikuje sa bezprostredne jej účinnosťou. To je práve dôsledok, ktorý chcel zákonodarca prijatím a zakomponovaním tejto právnej úpravy do nášho právneho poriadku docieľiť. Žalobca si pri podaní žaloby musel byť vedomý všetkých rizík spojených s uplatnením premlčaného dlhu a preto jeho legitímne očakávania mať prisúdenú pohľadávku voči žalovanému boli týmto značne oslabené. Žalobca preto nemohol očakávať len kladné rozhodnutie vo veci.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol dôvodne, pretože pohľadávka žalobcu sa stala splatnou už 11.10.2009 a žalobca žalobu podal až 15.04.2014, podal ju po uplynutí zákonnej premlčacej lehoty, keď na premlčanie bolo potrebné prihliadnuť ex offo, preto nárok žalobcu nebol dôvodný a súd prvého stupňa postupoval správne, keď tento zamietol.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a to vrátane výroku o trovách prvostupňového konania v prospech v konaní úspešne sa brániaceho žalovaného.

Čo sa týka trov odvolacieho konania, žalovaný v odvolacom konaní nebol aktívny, vyjadrenie k odvolaniu žalobcu nepodal, nárok na priznanie náhrady trov odvolacieho konania si neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP, § 142 ods. 1 OSP), preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.